نگاه بیرون

چرا ایرانی‌ها طرفدار برنی سندرز هستند؟

● المانیتور در گزارشی به دلایل حمایت ایرانیان از برنی سندرز در انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا پرداخته است. به گزارش انتخاب، المانیتور درباره انتخابات ریاست‌جمهوری پیش‌رو در آمریکا با یکی از مسئولان دولت ایران گفت‌وگو کرد. او که خواستار افشانشدن نامش بود، گفت: «هیلاری کلینتون نامزدی است که شانس واقعی برای پیروزی دارد. احتمال پیروزی سندرز بعید به نظر می‌رسد. بااین‌حال، ما ضرب‌المثلی در ایران داریم که می‌گوید اگر دوغ شود، عالی می‌شود» که اشاره به سناریو غیرممکنی دارد که ممکن است در رؤیا عملی شود. او اضافه می‌کند: «ما به‌دقت انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا را بررسی می‌کنیم. ما در مراکز تحقیقاتی خود جلسات بسیاری را درباره این انتخابات و تأثیرات بالقوه آن ازسوی کارشناسان زبده برگزار کرده‌ایم. در این زمان دولت ایران قصد اعلام هیچ اظهارنظری درباره هیچ‌یک از نامزدها را ندارد، چراکه این انتخابات هنوز در مرحله مقدماتی قرار دارد. بااین‌همه، ما پیش‌بینی‌های خود را انجام داده‌ایم. این مسئول درباره سندرز می‌گوید: هرچند شانس موفقیت سندرز پایین است... پیش‌بینی ما این بوده اگر بتواند به کاخ سفید راه پیدا کند، احتمالا می‌تواند بسیاری از مشکلات بین ایران و آمریکا را حل کند، چنان‌که اوباما هم توانست برخی از مسائل آمریکا با کوبا را برطرف کند و همچنین می‌تواند دیوار بی‌اعتمادی میان دو کشور را از میان بردارد. این عضو مشاور دولت درباره نامزد پیشتاز جمهوری‌خواهان می‌گوید: «در مقایسه با کلینتون، ترامپ می‌تواند برای ایران کمتر مسئله‌ساز شود، زیرا او تا حد زیادی انزواطلب است. هرچند کلینتون در طول هفته‌های گذشته لحن آرام‌تری نسبت به ایران داشته، به نظر ما این مسئله مربوط به خبر عضویت مشاوران جدید و عمل‌گرایی به کمپین او می‌شود. با وجود این، ما معتقدیم اگر او وزیر خارجه آمریکا می‌ماند، امکان دستیابی به توافق هسته‌ای وجود نداشت». المانیتور می‌نویسد؛ میان تبلیغات فارسی‌زبان در کمپین سندرز این شعار به زبان فارسی به چشم می‌خورد که می‌گوید: «آینده‌ای که به آن اعتقاد داریم». پیش از انتخابات مقدماتی دموکرات‌ها در کالیفرنیا سه‌هزار ایرانی مقیم کالیفرنیا از طریق فیس‌بوک به رویدادی دعوت شدند که آنها را به رأی‌دادن به سندرز تشویق می‌کرد.

بررسی مسائل اجرائی برجام در دیدار ظریف و کری

شرق: محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه کشورمان و جان کری همتای آمریکایی‌اش که برای شرکت در اجلاس سالانه «اسلوفروم» در نروژ به‌سر می‌بردند، صبح دیروز در هتل رادیسون‌بلو اسلو با هم دیدار و در یک جلسه ۷۵دقیقه‌ای پیرامون مسائل اجرائی برجام گفت‌وگو و رایزنی کردند. بنا به اعلام حسین جابری انصاری، سخنگوی وزارت خارجه، در این دیدار مواردی در مورد سوریه، عراق و یمن نیز مطرح شد اما در این باره مذاکره نشد و مذاکره اصلی پیرامون مسائل برجام بود.

سیدعباس عراقچی و مجید تخت‌روانچی، معاونان ظریف نیز روز سه‌شنبه در دو نوبت صبح و بعدازظهر با هلگا اشمید، معاون موگرینی، مذاکره کردند و به گفته تخت‌روانچی عمده‌ترین محور گفت‌وگوهای آنها اجرای کامل تعهدات طرف مقابل درباره رفع موانع پیش‌روی مبادلات مالی و بانکی جمهوری اسلامی ایران بود. معاونان ظریف دیروز نیز با استفان مال، هماهنگ‌کننده ارشد برجام در وزارت خارجه آمریکا، درباره مسائل اجرائی برجام گفت‌وگو و رایزنی کردند.

ضرورت انجام این مذاکرات از آنجا ناشی می‌شود که با اجرائی‌شدن برجام، تحریم‌های هسته‌ای علیه جمهوری اسلامی ایران برچیده شده اما بانک‌های غربی هنوز هم به خاطر تداوم فضای تحریم نهادهای مالی در مبادلات با ایران تردیدهایی دارند و به گفته دیپلمات‌های کشورمان، اجرای کامل تعهدات طرف مقابل در این خصوص نیازمند جدیت بیشتر و تلاش‌های فشرده‌تری است.

به همین خاطر ظریف نیز در نشست خبری مشترک با فدریکا موگرینی، هماهنگ‌کننده سیاست خارجی اتحادیه اروپا و بورگه برنده، وزیر خارجه نروژ در حاشیه اسلوفروم ۲۰۱۶بر ضرورت جدیت آمریکایی‌ها در برچیده‌شدن فضای روانی ناشی از سال‌ها تحریم ایران تأکید کرد. تأکیدی که موجب شد جان کربی سخنگوی وزارت خارجه آمریکا به آن واکنش نشان دهد و گفت: «رفع جو روانی ناشی از تحریم‌ها منوط به توقف فعالیت‌های بی‌ثبات‌کننده ایران است».

واکنش کربی به اظهارات ظریف

محمدجواد ظریف در اجلاس اسلو گفته بود: «آمریکا تنها روی کاغذ تحریم‌ها را برداشته است و برای ازبین‌بردن جو روانی حاصل از سال‌ها وضع تحریم‌های واشنگتن علیه تهران، با وجود رفع این تحریم‌ها باید بیشتر و بیشتر تلاش کند». پاسخ کربی به این اظهارات ظریف این بود که «ما تاکنون به تمام تعهدات خود طبق برجام پایبند بوده‌ایم و به این کار ادامه می‌دهیم. ما همچنین تاکنون با دولت‌های متحد و بخش خصوصی برای شفاف‌سازی درباره رفع تحریم‌ها همزمان با روز اجرای برجام به‌طور فعال تعامل کرده و به این کار ادامه می‌دهیم. بنابراین واضح است که آمریکا در این مسیر قرار نگرفته و ما مانع از تجارت قانونی با ایران همان‌گونه‌که از زمان اجرای برجام مجاز شده است، نشده و نخواهیم شد».

کربی همچنین با پیش‌کشیدن مواضع منطقه‌ای ایران ازجمله درباره حزب‌الله مدعی شد: «از نظر من آنچه شاید به برداشته‌شدن این جو روانی کمک کند، توقف فعالیت‌های بی‌ثبات‌کننده ایران خواهد بود، اقداماتی که آنها همچنان ادامه می‌دهند. بنابراین آنچه تجارت را نگران و محتاط می‌کند، نبود تلاش یا اطلاع‌رسانی آمریکا نیست بلکه وقتی آنها می‌بینند به حزب‌الله موشک داده می‌شود، موشک‌هایی که به ناوهای آمریکایی شلیک شده‌اند، این تاجران را نگران می‌کند».

سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا در ادامه ادعاهای بی‌اساس خود که در تلاش برای نادیده‌گرفتن حقیقت درباره تأثیرات تحریم‌های وضع‌شده علیه ایران از سوی آمریکا مطرح می‌شود، گفت این از رفتارهای ایران در منطقه و جو روانی است که باید متوقف شوند.

گفتنی است اظهارات جان کربی مبنی بر اینکه آمریکا مانعی در مسیر تجارت قانونی با ایران ایجاد نکرده و مانع اصلی، جو روانی در منطقه است، با پذیرش اتهام نقض تحریم‌های ایران از سوی مدیرعامل یک شرکت آمریکایی در نیویورک، هم‌زمان شده است. این شهروند آمریکایی ترک‌تبار -اردال کویومچو ۴۴ساله- که اتهام خود برای فروش پودری فلزی به ایران که برای ساخت موشک کاربرد دارد را پذیرفته، در دادگاه بروکلین متهم شد که ۴۵۰ کیلوگرم پودر نیکل-کوبالت به ایران صادر کرده است.

کربی در پاسخ به سؤال دیگری درباره اینکه آیا واشنگتن به شرکت بویینگ مجوز لازم برای فروش هواپیما به ایران را داده است یا نه، گفت: «من نمی‌توانم زیاد به این موضوع بپردازم اما باید یادآوری کنم که براساس برجام، ما بیانیه‌ای منتشر کرده‌ایم که به موجب آن به افراد و نهادهایی که خواهان صادرات، فروش، اجاره یا انتقال هواپیماهای مسافربری و خدمات و تجهیزات مربوطه به ایران هستند، مجوز داده شده است».

وی افزود: «ما شرکت‌هایی داریم که برنامه‌های روشن و قطعی برای استفاده از این فرصت‌های تجاری ناشی از برجام دارند و ما همان‌طورکه گفته‌ایم مانع از تجارت مشروع با ایران نخواهیم شد و تمام تلاش خود را برای اجرای تعهداتمان طبق این توافق به کار می‌گیریم».

لازم به یادآوری است که عباس آخوندی، وزیر راه و شهرسازی کشورمان، روز سه‌شنبه از توافقی میان ایران و بویینگ برای خریداری هواپیما خبر داده بود و پس از آن خبرگزاری رویترز به نقل از منابع آگاه در دولت‌های غربی و خاورمیانه گزارش داد که ایران برای خرید صد فروند جت مسافربری از این شرکت آمریکایی به تفاهمی مقدماتی دست یافته است اما تفاهم موردنظر فقط خطوط کلی پیشنهادی برای معامله‌ای در آینده برای خریداری مستقیم یا اجاره (لیسینگ) هواپیما را تشریح می‌کند و باید به تأیید دولت آمریکا برسد.

ظریف در برلین

به هر ترتیب ظریف از فرصت سفر اروپایی خود استفاده کرد و در جلساتی با موگرینی و کری درباره موانع اجرائی‌شدن برجام و تمام‌شدن همه این حرف‌وحدیث‌ها خصوصا در حوزه تعاملات تجاری و بانکی مذاکره کرد. او عصر دیروز اسلو پایتخت نروژ را به مقصد برلین ترک کرد تا در سفری چندساعته با فرانک والتر اشتاین‌مایر، همتای ژرمن خود گفت‌وگو کند.

مقامات ایرانی و آلمانی در یک سال اخیر رفت‌وآمدهای دیپلماتیک زیادی داشته‌اند. به‌عنوان مثال اشتاین‌مایر وزیر خارجه آلمان دو بار به ایران آمده و ظریف نیز آخرین‌بار در دی ماه ۹۳ به آلمان رفته بود. زیگمار گابریل، قائم‌مقام صدراعظم آلمان ۲۸ تیر ماه ۹۴ در رأس یک هیأت بلندپایه اقتصادی و تجاری به تهران سفر و با وزرای نفت، صنعت، نیرو و نمایندگان اتاق بازرگانی دیدار و گفت‌وگو کرد.

افزایش تعاملات دو کشور در عصر پسابرجام در حالی است که آلمان در ۵۰ سال گذشته همواره جزء بزرگ‌ترین شرکای تجاری ایران بوده است. ناگفته نماند که روابط تجاری دو کشور در چند سال اخیر به دلیل تحریم‌های اقتصادی با کاهش مواجه شد اما اعزام هیأت‌های اقتصادی متقابل در ماه‌های اخیر به‌خوبی نشان می‌دهد که طرفین عزم جدی برای بازگرداندن مناسبات تجاری خود به جایگاه قبل دارند.

آلمان‌ها قبل از توافق وین با اعزام هیأت اقتصادی ۳۰نفره به سرپرستی معاون صدراعظم آلمان در اواخر تیر ماه به تهران تمایل خود را برای گسترش روابط اقتصادی و تجاری با ایران اعلام کردند. کمیسیون مشترک ایران و آلمان نیز بعد از ۱۴ سال وقفه دوباره در دستور کار روابط فیمابین قرار گرفت و پنجمین اجلاس کمیسیون مشترک دو کشور در تاریخ ۱۱ لغایت ۱۴ اردیبهشت ۱۳۹۵ (۱ تا ۴ می ۲۰۱۶) در تهران برگزار شد. در یادداشت‌تفاهم اجلاس مذکور نقشه راه و استراتژی روابط اقتصادی بلندمدت دو کشور تعریف و پیش‌بینی شد مناسبات تجاری فیمابین در دو تا سه سال آینده به رقم شش میلیارد یورو - برابر با حجم تجاری در سال ۲۰۰۶- برسد.

کوتاه دیپلماسی

تکذیب حضور عراقچی در نیروی قدس سپاه

● **ایلنا:** چند روز پیش جواد منصوری، اولین فرمانده کل سپاه پاسداران و سفیر اسبق ایران در چین، در گفت‌وگویی با ماهنامه رمز عبور، ادعا کرد سیدعباس عراقچی، معاون امور حقوقی و بین‌المللی وزارت خارجه و سفرای ایران در عراق، لبنان و سوریه عضو نیروی (سپاه) قدس هستند. یک منبع مطلع در وزارت امور خارجه، سخنان جواد منصوری را نادرست خواند.

ظریف به هلند می‌رود

● **ایلنا:** براساس اعلام منابع ایرانی و رسانه‌های فرانسوی محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه کشورمان، هفته آینده به دعوت همتای فرانسوی خود به پاریس سفر خواهد کرد و در جریان این سفر با تعدادی از مقامات فرانسوی از جمله وزیر خارجه فرانسه دیدار خواهد کرد. پیش‌بینی می‌شود ظریف در جریان این سفر با اولاند نیز گفت‌گو و رایزنی داشته باشد. براساس اطلاعات موجود همچنین احتمالا ظریف در جریان دور سوم سفر اروپایی خود در سال جاری به هلند سفر خواهد کرد.

خواسته‌های فراتر از برجام را هرگز نمی‌پذیریم

● **ایلنا:** بهروز کمالوندی، سرپرست معاونت بین‌الملل سازمان انرژی اتمی، درباره سخنان شب گذشته مقام معظم رهبری در میهمانی افطار مسئولان و کارگزاران نظام در حسینیه امام خمینی اظهار کرد: مقام معظم رهبری به علت اهمیت موضوع همواره در جریان ابعاد مختلف برجام از جمله موضوعات فنی آن حتی با جزئیات هستند و بر زوایای مختلف برجام اشراف کامل دارند و البته این اشراف و ورود ایشان به موضوع همواره برکات زیادی داشته است. کمالوندی در ادامه افزود: بعد از بحث‌های بسیار طولانی در نهایت، به‌جای کلمه «Inventory» که شامل همه مواد غنی‌شده از ابتدا تا انتهای فرایند غنی‌سازی می‌شود، روی کلمه استاک‌پایل «Stockpile» به معنی «محصول نهایی انباشت‌شده» توافق و در متن گنجانده شد. او خاطرنشان کرد: الان طرف مقابل تلاش زیادی می‌کند تا این دو کلمه را با معنی یکسان تفسیر کند که به‌طور طبیعی از سوی ما پذیرفته نیست و نخواهد بود.